ÅRSMELDING

2019

Biblioteksentralen

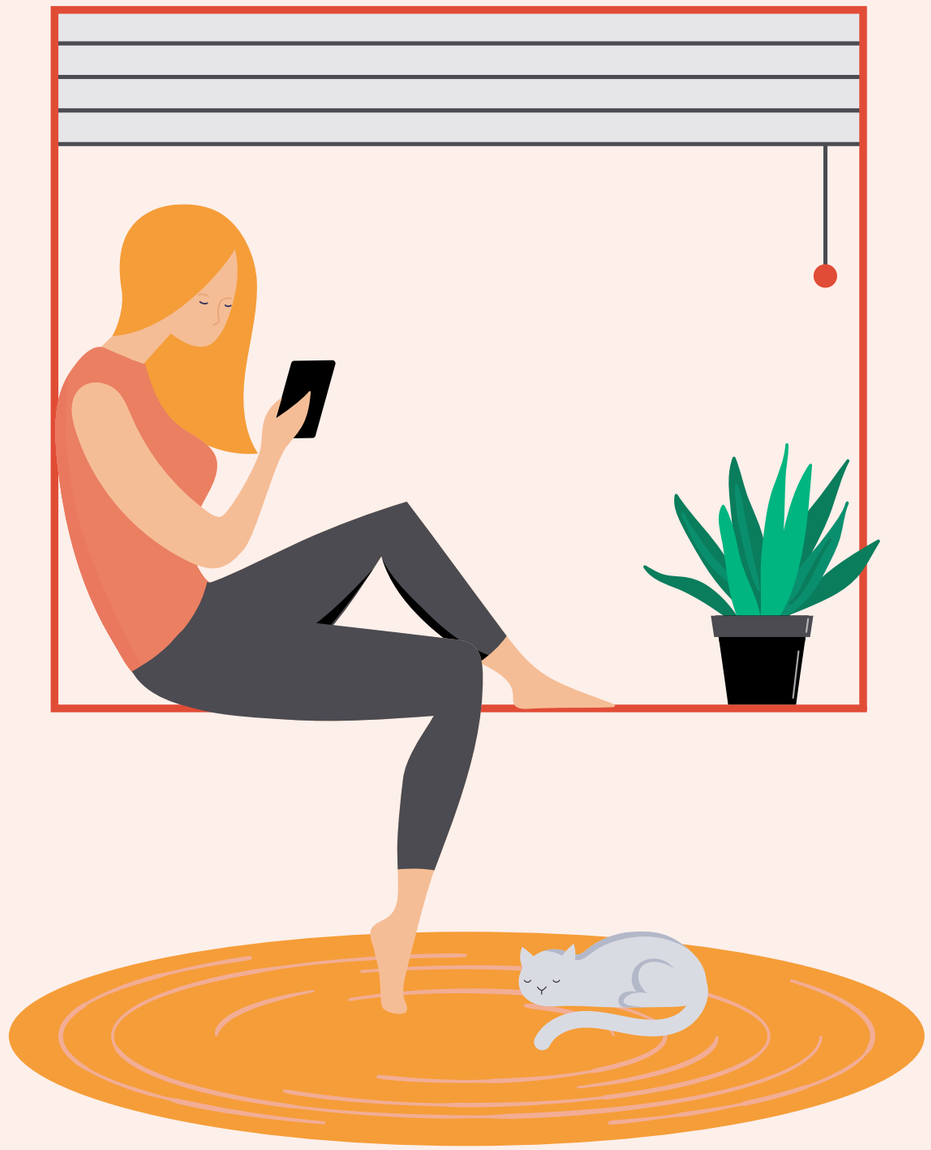

Innhold

Sammen om bibliotek
Side 5

Ut av filterboblene
Side 6

Nøkkeltall
Side 12

Styrets årsberetning
Side 13

Dette er BS konsern & Bibliotekenes Hus
Side 18

Resultatregnskap
Side 20

Balanse
Side 21

Kontantstrømanalyse
Side 23

Noter til regnskap
Side 24

Revisors beretning
Side 30

Oversikt over andelseiere
Side 32

Vedtekter
Side 34

Sammen om bibliotek

Biblioteksentralen er et samvirkeforetak og serviceorgan for bibliotek, som eies av landets kommuner og fylkeskommuner. Årsmøtet er vårt øverste organ. Vi ønsker derfor alle våre eiere velkommen til årets årsmøte den 11. juni. For første gang i historien arrangeres det digitalt.

Denne våren har vært annerledes. Bibliotekene har vært stengt som følge av tiltakene for å bekjempe koronaviruset. De digitale tjenestene ble med ett «alt vi hadde». Det har trolig også gjort noe med bevisstheten rundt bibliotekenes digitale formidling.

Norske bibliotek jobber godt i kriser. For noen år tilbake var det fysiske biblioteket i en slags krise. Flere spådde bibliotekenes død som følge av internett og den nye, digitale medievirkeligheten. Bibliotekene svarte med å jobbe målrettet med bibliotekene som fysisk møteplass og kulturarena, og etablerte et nytt omdømme.

Tiden er nå moden for å jobbe like strategisk og godt med det digitale biblioteket. Vi tror vårens erfaringer med stengte bibliotek vil føre til at langt flere tar eierskap til det digitale tilbudet. Engasjementet er større og deles av flere. Det vil være en stor styrke framover.

I diskusjonene rundt hvordan biblioteket kan være relevant også digitalt og i utviklingen av digitale formidlingstjenester, ønsker Biblioteksentralen å være bibliotekenes støttespiller og utviklingspartner. Vi kan alle få til litt hver for oss. Sammen kan vi få til enda mer.

↑
Bokdagene som arrangeres hver vår og høst har blitt en populær tradisjon i Bibliotekenes Hus.
Foto: Nikolaj Blegvad

→
Foto: Nikolaj Blegvad

Intervju om digital formidling i bibliotek

Ut av filterboblene

Bibliotekenes digitale tjenester for opplevelser og kunnskap bør bygge på andre verdier enn de som styrer Amazon eller Netflix. Koronakrisen har gjort det tydeligere at bibliotekene må finne sin rolle i det digitale landskapet, mener Martin Kristoffer Bråthen og Elise Conradi.

→
Martin K. Bråthen og
Elise Conradi
Foto: Nikolaj Blegvad

Opprinnelig skulle intervjuet med de to lederne for henholdsvis innovasjon og metadata i Biblioteksentralen handle om hva som gjør bibliotek relevante i dag. Så kom koronakrisen. Norge innførte strenge tiltak, bibliotekene stengte og ble i løpet av noen timer «redusert» til sine digitale tjenester. Hva snakker vi om når vi snakker om relevansen av digitale bibliotek?

Det store spørsmålet

– Jeg tror behovet og lengselen etter fysiske møter er like sterkt, om ikke sterkere, nå som vi opplever sosial avstand som norm. Den pågående krisen betyr likevel at vi må finne alternativer, sier Martin Kristoffer Bråthen (40), som er innovasjonssjef i Biblioteksentralen siden 2018. Tidligere arbeidsplass var Deichman i Oslo, der han jobbet som prosjektleder og blant annet hadde ansvar for ombyggingen av Deichman Stovner.

– De siste ti årene har jeg som mange andre argumentert for at folkebibliotekene må satse på det fysiske rommet og biblioteket som et sted for mangfold og uavhengig utveksling av innhold og meningsytringer. Det digitale har sine grenser, vi trenger plasser å møtes ansikt til ansikt.

– Men vi trenger også å utforske hva digitalt bibliotekhåndverk er i en tid som kulturelt kjennetegnes av digitalt forbruk, en utvikling som bare forsterkes av den pandemiske krisen. Vi må tørre å spørre: Hvordan fortsetter vi å være relevante i en gjennomdigitalisert verden? Hva betyr det for bibliotek å ha en distinkt digital tilstedeværelse i lokalsamfunnet sitt? Hvordan skiller de seg fra andre digitale tjenester, og hva tilfører bibliotekene som er unikt og uunnværlig?

Verdien av bibliotek

Bak lurer framveksten av store kommersielle tjenester som Amazon og Netflix. Selskapene har gjort digitalt innhold tilgjengelig fra sofaen i et design som er like lekkert som det er brukervennlig. Det kan virke umulig å «konkurrere» mot.

– Kommersielle bedrifter kan ha som mål at du bare blir ved å forbruke mer av det samme. Bibliotek skal utfordre deg. For meg koker det egentlig ned til om vi fortsatt trenger biblioteket som kurator og veileder. Jeg mener svaret på det spørsmålet er ja. I det fysiske bibliotekrommet tar vi det som en selvfølge at bibliotekene og de ansatte skal ha en tydelig og aktiv rolle når det gjelder lesing og litteratur. Vi ville for eksempel aldri drømme om å levere fra oss forlagsinformasjon uten å legge til egen formidling. Vi bygger formidlingsstrategier rundt samlingene våre, slik at vi gjør en forskjell og yter bedre overfor brukerne våre.

– Selv om Norge er et rikt land, der mange tjener godt, er behovet for uavhengige bibliotek som formidler ut ifra sitt oppdrag og sine verdier viktigere enn noensinne. Bibliotekenes formål er å gjøre livene våre bedre ved å hjelpe oss til å lære, utforske og utvikle oss gjennom kunnskap og kultur. Dette formålet må vi oversette til det digitale formatet, og krisen kan gi det en tydeligere og kraftigere retning. Hvis vi reduserer tjenestene våre til en inngangsport til masse innhold, men ikke noe mer, så reduserer vi bibliotekenes verdi, slik jeg ser det. Det blir viktig å finne nye måter å vise fram sammenhenger og dybde, og bibliotekene har gode forutsetninger for å ta en viktig posisjon her.

Dette stiller også krav til Biblioteksentralen, understreker Martin Bråthen:

– Som tjenesteutvikler av digitale formidlingstjenester til bibliotek må Biblioteksentralen finne måter å inkludere og bygge bibliotekarens kompetanse og kuratorrolle inn i det digitale rommet. Hvis en viktig oppgave for bibliotekene nettopp er å utfordre filterboblene som preger vår digitale hverdag – da må Biblioteksentralen gjøre mer enn bare å kopiere algoritmer fra de tjenestene som har det motsatte som mål. Vi må se nærmere på hvordan anbefalinger og utvelgelse i større grad tar høyde for bibliotekets samfunnsoppdrag og verdier, også digitalt.

> Prinsipielt mener jeg at bibliotektjenester bør være så transparente som mulig, nettopp for å være en motvekt til Google, Netflix og Amazon.

Åpne metadata

Da er ballen spilt over til Elise Conradis banehalvdel. Elise (45) er leder for metadatautvikling i Biblioteksentralen og kom til samvirkeforetaket fra en prosjektlederstilling i Nasjonalbiblioteket i 2019. I likhet med Martin er hun opptatt av åpenhet og uavhengighet.

– Prinsipielt mener jeg at bibliotektjenester bør være så transparente som mulig, nettopp for å være en motvekt til Google, Netflix og Amazon. Bibliotekbrukere bør kunne se hvorfor noen søketreff blir vurdert som mer relevante enn andre, eller hvorfor de blir anbefalt en bok framfor en annen. Det er mye som må på plass for å oppnå slik transparens, spesielt hvis det skal kombineres med en god brukeropplevelse av tjenesten. For min del er jeg mest opptatt av hva slags metadata som skal til for å danne grunnlaget for slike tjenester. Her mener jeg sterkt at metadata til bibliotek i høyest mulig grad bør foreligge som åpne data.

– Åpne data er metadata som er åpent tilgjengelig for hvem som helst å kunne ta i bruk. Når man lager koblinger mellom ulike sett med åpne data, får man åpne, lenkede data. Den største fordelen med åpne data er at det gjør det enklere å utvikle transparente tjenester som bidrar til bedre tilgjengelighet til og formidling av informasjon og litteratur. Lenkede data muliggjør også at vi som sektor gradvis kan bevege oss bort fra tradisjonell, dokumentbasert katalogisering. Dette ser vi allerede i arbeidet som gjøres internasjonalt med BIBFRAME og i Norge med autoritetsregisteret for verk. I framtida kan aktører fokusere på å produsere ulike typer metadata som gir merverdi til bibliotek. For oss i Biblioteksentralen fordrer det at vi må tenke nytt rundt hvordan metadataproduksjon organiseres og finansieres.

Bedre digital formidling

Biblioteksentralen jobber nå med tre prosjekt som skal gjøre det enklere å bruke metadataene i digitale tjenester og berike innholdet i dem, forteller Elise Conradi videre.

– Det første prosjektet handler om å åpne emnedataene våre. Biblioteksentralen har brukt emneord siden sekstitallet og emnene brukes av svært mange bibliotek. Vi utforsker nå hvordan disse best kan tilgjengeliggjøres og struktureres for optimal utnyttelse i digitale formidlingstjenester.

– Det andre vi er i gang med, er å «verkifisere» metadataene våre. Dette innebærer at vi lager et internt verksregister med unike identifikatorer knyttet til alle verkene som finnes i Biblioteksentralens katalog («Bibbi-katalogen»). Vi bruker den samme datamodellen som Nasjonalbiblioteket og håper med dette å kunne koble registrene på sikt. Verksidentifikatorer vil bidra til at bibliotek og tjenesteutviklere kan lage bedre tjenester for sluttbrukere, blant annet ved å muliggjøre at ulike utgaver av samme verk kan vises sammen og relasjoner mellom verk kan åpne opp for bedre formidling.

Leseopplevelsen

Det tredje prosjektet handler om å opprette et kontrollert vokabular for appellfaktorer basert på lesersørvis. Vokabularet vil beskrive ulike typer leseopplevelser og bli del av katalogiseringsarbeidet i Biblioteksentralen.

– Lesersørvis er en metode som brukes for å hjelpe lånere med å finne den neste boka han eller hun ønsker å lese. Metoden baserer seg i stor grad på samtaler, der bibliotekaren lytter etter bestemte ord som beskriver hva låneren liker, for deretter å utarbeide leseforslag. Disse ordene kalles for appellfaktorer. Appellfaktorer beskriver ulike aspekter ved leseopplevelser, for eksempel at en bok har et «raskt tempo», en «mørk tone» og et «karakterdrevet hendelsesforløp».

– Metoden er amerikansk, men den oppdages av stadig flere norske bibliotekarer. Blant annet har Vanja Øyrås gjort et imponerende arbeid med å formidle metoden, og vi henter vel så mye inspirasjon fra norske bibliotek som amerikanske. For en metadatanerd som meg er det fantastisk å se at appellfaktorer, som jo er metadata, kan vekke så mye glød og entusiasme. Vi ønsker å samarbeide tett med bibliotek i utviklingen av vokabularet.

– Vi håper er at dette arbeidet vil være til hjelp for bibliotekarer som bruker lesersørvismetoden. I tillegg kan appellfaktorene danne grunnlag for nye typer formidling med fokus på leseopplevelsen. På sikt planlegger vi å bruke dem i nettbutikken vår og i BookBites-appen, men målet er at bibliotek og andre aktører vil bruke dem i egen tjenesteutvikling.

– Det er ganske nytt at Biblioteksentralen arbeider strategisk med å utvikle digitale sluttbrukertjenester. Det gir oss som lager metadata i Biblioteksentralen muligheten til å koble jobben vår direkte i sammenheng med dem metadataene er ment for, nemlig leserne. Det gjør det også nødvendig med et godt miljø for innovasjon og tjenesteutvikling på huset.

Utviklingspartner

Martin og Elise er begge medlemmer i en relativt ny ledergruppe i Biblioteksentralen, som ble etablert høsten 2018. Ledergruppen består også av Maria Alm (36, økonomisjef), Helle Forsbak (50, salg- og markedssjef), Kristin Lande (48, kommunikasjonssjef) og sjefen for det hele: Hans A. Vigen (53).

Biblioteksentralen har som formål å være et serviceorgan for offentlige bibliotek og skal tilby tjenester til bibliotek i hele Norge. Innenfor denne formålsparagrafen er det i stor grad opp til ledergruppen og styret å utforme strategi og retning. Et viktig veivalg i gjeldende strategi er å satse på innovasjon og utvikling. I enda større grad enn tidligere skal Biblioteksentralen være en utviklingspartner for bibliotek og ikke «bare» leverandør av andres produkter og tjenester. Målet er å utvikle nye relevante verktøy for ansatte i bibliotek og for bibliotekenes brukere. Grunnlaget legges i samarbeid med bibliotekene og innsikt i brukerne, mener den nye innovasjonssjefen.

– For meg handler gode og relevante tjenester om forståelse for og empati med dem som skal bruke dem. For at dette skal gi mening må vi starte med innsikts- og relasjonsarbeid. Vi må lytte mer til bibliotekene. Vi er i disse dager i gang med å ansette en tjenestedesigner som skal få hovedansvaret med å oversette bibliotekenes, og deres brukeres, behov til tjenester og tilbud.

– Vi har også gjort noen grep med hvordan vi organiserer arbeidet, og vil rendyrke innovasjonsarbeid i en egen avdeling. Det betyr ikke at all innovasjon skal isoleres i en avdeling, det er ingen god modell, men at vi plasserer koordineringen ett sted – så vil det være naturlig å trekke på intern og ekstern kompetanse underveis for å lage de beste løsningene.

Del av noe større

Et sterkt lag av eksterne medarbeidere har Biblioteksentralen i det danske teknologi- og designselskapet Redia. Selskapet springer ut av universitetet i Århus og et tverrfaglig teknologisenter bestående av arkitekter, programutviklere, ingeniører og humanister. I dag huser Redia 21 ansatte med høy kompetanse i UX-design og programvareutvikling. Biblioteksentralen eier nå 36,7 prosent av selskapet.

– Vi jobber med å styrke samarbeidet mellom Biblioteksentralen og Redia. Vi tar med oss erfaringer fra leveransen vår til Deichman Bjørvika (se også s. 10), der Redia har vært en uvurderlig partner for oss. De har bidratt med metodikk og utviklerkompetanse som har vært avgjørende for resultatet. Samtidig har prosjektet pekt på nye muligheter for Biblioteksentralen. Ansettelsen av en tjenestedesigner, som vil binde Redia og Biblioteksentralen tettere sammen, er en konsekvens av dette.

– For Biblioteksentralen som eies av så godt som alle kommuner og fylkeskommuner i Norge, er det også viktig at Redia har de samme verdiene som oss og norske bibliotek. De er levende opptatt av bibliotekenes samfunnsoppdrag og er spesialister på å lage gode tjenester for det offentlige.

Digitale **formidlingstjenester** vi jobber med nå

Butler og assist på Deichman Bjørvika

Biblioteksentralen har i samarbeid med Redia levert programvare og maskinvare til det nye hovedbiblioteket i Oslo i form av 50 formidlingsstasjoner plassert rundt i hele bygget. Formidlingsstasjonene «Libry Butler» skal bidra til at publikum både kan og ikke minst ønsker å betjene seg selv. De kan for eksempel brukes til å levere og låne materiale. Det nye i forhold til tradisjonelle selvbetjeningsstasjoner er at de også skal hjelpe publikum med å finne nye bøker å låne. Moderne bibliotek har behov for stor grad av selvbetjening, og hovedhensikten med «butlerne» er å frigjøre de ansattes kunnskap der de kan tilføre mest verdi.

I tillegg leverer Biblioteksentralen et nyskapende ansattverktøy «Libry Assist» som skal spille på lag med nye behov – her kan den enkelte ansatte ta med seg funksjoner, som tidligere kun var tilgjengelig i skranken, ut på gulvet. Dette er et produkt som nå skal videreutvikles sammen med mindre bibliotek som kan ha andre behov enn Deichman.

Vel så mye som disse konkrete produktene, har leveransen bestått av en prosess sammen med brukere og ansatte i det som kanskje er verdens mest spennende bibliotekprosjekt i år.

Lese- og lytteappen BookBites

De to siste årene har Biblioteksentralen i samarbeid med det danske firmaet BookBites AS, som er samlokalisert med Redia, arbeidet med å lage en norsk versjon av lese- og lytteappen BookBites. Appen er utviklet for å vekke leseglede – også digitalt – og få oss til å lese mer. Målet er å motivere alle typer lesere, også de av oss som har lite lesetrening, kjenner lite til litteratur eller har spesifikke lesevansker, for eksempel dysleksi. Appen skal også stimulere oss til å finne ut mer om vår egen lesing og gir for eksempel statistikk over lesehastighet og lesetid.

BookBites brukes av folkebibliotekene i 331 av landets 356 kommuner til å låne ut e-bøker og lydbøker. Bibliotekarene i den enkelte kommune kan koble på sin kompetanse gjennom å lage bokhyller på forsiden og komme med bokanbefalinger basert på kunnskap om bøker, lokale forhold og lesere. På denne måten er BookBites ikke én app, men mange.

Fra 2020 eier Biblioteksentralen 15 prosent av BookBites AS som utvikler appen.

→
Deichman Bjørvika
Foto: VisitOSLO/Didrick Stenersen

Nøkkeltall 2019 (Tall i hele tusen)

	2019	2018	2017
Driftsinntekter			
Biblioteksentralen	137 403	125 324	131 819
BS konsern*	567 758	667 330	751 008
Driftsresultat Biblioteksentralen SA			
Driftsresultat før avskrivninger og nedskrivninger	-4 362	-4 255	-670
Driftsresultat	-8 656	-7 409	-3 689
Resultat før skatt	-5 592	-7 127	58 822
Driftsmargin før avskrivninger	-3,2 %	-3,4 %	-0,5 %
Driftsmargin	-6,3 %	-5,9 %	-2,8 %
Resultat i konsernet**			
Driftsresultat før avskrivninger**	15 264	15 785	30 645
Driftsresultat**	-13 722	-18 056	-297
Resultat før skatt**	14 688	-21 070	-569
Katalogiserte nye titler	16 672	14 228	15 936
Soliditet			
Egenkapitalandel Biblioteksentralen SA	92,7 %	63,5 %	62,6 %
Personale			
Antall årsverk i Biblioteksentralen SA	45,6	45	44

* Bruttometoden viser den totale omsetning i konsernet, justert for eierandeler.
** Driftsresultat og resultat inkl. gevinst på salg Bibliotekenes IT-senter AS (2019)

Styrets årsberetning 2019 for Biblioteksentralen SA

Biblioteksentralen SA (BS) er eid av landets kommuner og fylkeskommuner og har levert bøker, kompetanse og tjenester til alle landets folkebibliotek siden 1952. Vi er et ideelt samvirkeforetak, hvor all fortjeneste går tilbake til utvikling av nye og bedre produkt og tjenester.

Om selskapet

Hovedformålet med BS er å være serviceorgan for bibliotek, skoler og andre offentlige institusjoner. BS er morselskap i BS konsern og er sammen med datterselskapene en ledende utvikler og leverandør av produkter og tjenester til bibliotek og skoler.

Utviklingen i biblioteksektoren krever omstilling og tilgang til kompetanse og framtidsrettede produkter, tjenester og løsninger. Som samvirkeforetak og serviceorgan utfordres BS stadig av eierne og kundene sine. Bibliotek og skoler trenger en forutsigbar og samtidig nyskapende leverandør og utviklingspartner. Det skal BS være.

Retningen bibliotekmarkedet beveger seg i, har i 2019 stått sentralt for styret og administrasjonen i BS. BS ønsker i enda større grad å bli en partner og tjenesteutvikler for bibliotekene. Dette gjelder spesielt for utviklingen av metadata, digitale verktøy for ansatte, selvbetjeningsprodukt og formidlingstjenester. BS vil også i større grad legge til rette for kompetanseutvikling, digitalisering og deling i sektoren – i tett samarbeid og partnerskap med kunder og eiere.

Etableringen av arenaer der kunder, medlemmer og BS kan møtes, er en sentral oppgave for BS. Flytting til nytt bygg i 2017 har vært vellykket med hensyn til å skape en god møteplass. BS og de øvrige selskapene gjennomførte en rekke konferanser, kurs og arrangementer i 2019. Det er også lagt til rette for strømming, slik at kunder utover i landet kan delta på denne måten. Bibliotekenes Hus er våre medlemmers hus, og medlemmene kan også fritt bruke seminar- og møtelokaler i huset til egne arrangement, noe flere benytter seg av.

Styret, styrets arbeid og samarbeid med administrasjonen

Styret i BS består i styreperioden 2019/20 av styreleder Lars Peder Brekk, nestleder Ingelin Noresjø og styremedlemmene Birgithe Schumann-Olsen, Gunn Berit Gjerde, Leon Bang-Hetlevik, Elin Broen og Line Silsand. Nestleder Ingelin Noresjø trakk seg fra vervet i januar etter at hun ble utnevnt til statssekretær i Samferdsels-departementet. Første varamedlem Heidi Hovemoen har trådt inn i hennes sted.

Numeriske varamedlemmer til styret valgt av eierne er i perioden 1) Heidi Hovemoen og 2) Jonni Solsvik. Numeriske varamedlemmer valgt av og blant de ansatte er i perioden 1) Claus A. Johannesen og 2) Bente Simensen.

Det ble i 2019 avholdt 5 styremøter. Ett av styrernøtene ble gjennomført som kombinert styremøte og styreseminar. Styret behandlet 63 saker. Samarbeidet mellom styret og administrasjonen har vært konstruktivt og godt.

Medlemmer og andelskapital

BS er et samvirkeforetak med de fleste av landets kommuner, fylkeskommuner, KS og Norsk Bibliotekforening som medlemmer og andelseiere.

Ved utgangen av 2019 eide 413 kommuner i alt 3298 andeler, 14 fylkeskommuner eide 450 andeler, KS eide 83 andeler og Norsk Bibliotekforening eide 10 andeler. Den totale andelskapitalen ved utgangen av 2019 var 1 152 300 kroner.

Arbeidsmiljø og det ytre miliø

Det totale sykefraværet var i 2019 på 606 dagsverk som tilsvarer 6,1 prosent. Av det totale sykefraværet utgjorde langtidssykefravær 4,3 prosent. Sykefraværet i 2019 var høyere enn i 2018, da det totale sykefraværet var 5,6 prosent. Holder vi langtidssyke-fravær utenfor, var sykefraværet i 2019 på 1,8 prosent mot 1,5 prosent i 2018. Langtidssykefraværet skyldes ikke forhold i bedriften.

Det var i gjennomsnitt 48 ansatte i morselskapet hele året som utgjorde 45,6 årsverk. Dette fordelte seg på 31 kvinner og 17 menn. Gjennomsnittsalder for kvinner var 46,5 år og for menn 45,3 år. I BS konsern er det totalt 176 ansatte fordelt på 133 årsverk.

Det har ikke forekommet skader eller ulykker i løpet av året. Det arbeides løpende med tiltak for å videreutvikle arbeidsmiljøet og legge til rette for å forebygge helsen for medarbeiderne i morselskap og konsern. BS konsern har dessuten blitt IA-bedrift og det er etablert HMS-utvalg på tvers av selskapene i konsernet som følger opp HMS-saker. BS morselskap har bedriftshelsetjeneste samt vernegruppe og arbeidsmiljøutvalg.

BS og BS konsern er sertifisert som Miljøfyrtårn og medlem av Grønn Punkt Norge. Virksomheten i selskapet forurenser ikke det ytre miljø.

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

I 2019 arbeidet det 31 kvinner og 17 menn i selskapet. I selskapets toppledelse er det 2 menn og 4 kvinner. I konsernledergruppen i BS konsern er det 4 menn. Selskapets styre består av 5 kvinner og 2 menn.

Det er ingen lønnsforskjeller i selskapet basert på kjønn. Foretaket søker bevisst å oppnå en jevn fordeling mellom kvinner og menn.

Selskapet arbeider løpende for å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettig-heter samt hindre diskriminering på grunn av seksuell orientering, etnisitet, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Selskapet har flere medarbeidere med flerkulturell bakgrunn. Selskapet har også etablert retningslinjer for en livsfasepolitikk.

Regnskap

Biblioteksentralen SA:

Regnskapet er satt opp under forutsetning av fortsatt drift og gir etter styrets mening et riktig bilde av utvikling, resultat og stilling. 2019 har vært et omstillingsår – en omstilling som fortsetter i 2020.

Regnskapet for morselskapet BS viser for 2019 et driftsunderskudd på 8 656 491 kroner mot et driftsunderskudd på 7 408 719 kroner i 2018. Hovedårsaken til det svake drifts-resultatet er lave inntekter på salg av katalogdata, høye IT-kostnader og høye transportkostnader.

Årsresultatet i BS etter finansinntekter ble et underskudd på 5 592 112 kroner i 2019. Dette inkluderer morselskapets gevinst på salg av Bibliotekenes IT-Senter, nå Axiell Norge AS, på kr 937 329 og nedskrivning av aksjer i Norsk Bibliotektransport på kr 6 000 000. For 2018 var resultatet et underskudd på 7 127 071 kroner, som også inneholdt nedskrivning av aksjer i Norsk Bibliotektransport på kr 6 000 000.

BS gikk over til en hybrid pensjonsordning gjennom Sparebank1 i 2018, som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Samtidig ligger det igjen historiske forpliktelser i KLP. Framtidige forpliktelser er aktuarberegnet og ført opp i balansen som langsiktig gjeld.

Den finansielle risikoen for selskapet vurderes som begrenset. Overskuddslikviditet er plassert i bankinnskudd. Styret har utarbeidet retningslinjer for plassering av overskuddslikviditet. Selskapet selger i hovedsak sine produkter og tjenester til offentlig sektor, og virksomheten medfører en begrenset markedsrisiko.

Regnskap Biblioteksentralen SA forts.
Selskapet driver ikke med forskning eller utviklingsaktiviteter ut over normale investeringer i utvikling av nye produkter, tjenester og driftsrelaterte løsninger.

Godtgjørelse til styret ble i 2019 utbetalt med 279 260 kroner. Samlet lønn, pensjon og godtgjørelser til administrerende direktør var i 2019 på 1 799 316 kroner. Honorar til revisor var 300 400 kroner, herav 70 000 kroner i konsulentbistand og rådgivningshonorar.

Selskapets frie egenkapital er etter 2019 på 282 490 488 kroner.

BS konsern:
BS konsern viste for 2019 et årsoverskudd etter skatt på 18 298 462 kroner mot et årsunderskudd etter skatt i 2018 på 25 651 016 kroner.

Konsernresultatet for BS skyldes konsernets gevinst på salg av Bibliotekenes IT-Senter AS, nå Axiell Norge AS, på kr 31 889 841, svakt resultat i BS, negative bidrag fra datterselskapene Norsk Bibliotektransport og BS Eiendom AB20 AS, mens datterselskapene BS Undervisning AS og BS Eurobib AS viste overskudd.

Ledelsen mener at kontantstrømoppstillingen gir et rettvisende bilde av selskapets og konsernets aktiviteter for 2019.

BS konsern bestod i 2019 i tillegg til morselskapet Biblioteksentralen SA av BS Undervisning AS (hundre prosent), BS Eurobib AS (eies av BS og Lammhults Bibliotekdesign AB med femti prosent hver), Norsk Bibliotektransport AS (hundre prosent), BS Lab AS (hundre prosent), Edda Bokhandel AS (hundre prosent), BS Eiendom AB20 AS (hundre prosent) og Redia AS (29,7 prosent). Selskapene i BS konsern markedsfører seg samlet under merkenavnet Bibliotekenes Hus.

Bibliotekenes IT-senter AS (BIBITS) ble solgt til svenske Axiell den 1. januar 2019.

Utsiktene framover
Hovedmarkedene til BS er bibliotek, skoler og øvrig offentlig sektor. Markedene er preget av stram økonomi, sterk konkurranse og digitale utfordringer. Kommunene er pålagt mange oppgaver som stiller krav til prioritering og kostnadseffektiv drift. Dette har gjennom mange år ført til press på bibliotekbudsjettene samtidig som kravene fra kundene til kvalitet og utvikling av nye produkter og tjenester øker.

BS er godt rustet til å møte utviklingen etter omstillingene som gjennomføres. Selskapet har en solid økonomi og medarbeidere med høy kompetanse. Gjennom nyetablering, oppkjøp og utvikling av datterselskaper framstår BS konsern som en kraftfull enhet som kan levere og utvikle produkter, løsninger og tjenester på en rekke områder til bibliotek, skoler og andre deler av offentlig sektor.

Styret ser det som en prioritert oppgave å styrke dialogen og samarbeidet med eierne, medlemmene og kundene sine. Samtidig arbeides det løpende med å videreutvikle selskapet gjennom forretningsutvikling, kompetanseutvikling, effektivisering og etablering av strategiske samarbeid.

Styret mener at BS er både finansielt, organisasjonsmessig og personalmessig godt rustet til å møte utfordringene i tiden framover.

↑ Fra venstre: Gunn Berit Gjerde, Elin Broen, Leon Bang-Hetlevik, Lars Peder Brekk, Hans A. Vigen (administrerende direktør), Birgithe Schumann-Olsen og Ingelin Noresjø. Line Silesand var ikke til stede da bildet ble tatt. Første varamedlem Heidi Hovemoen trådde inn for Ingelin Noresjø fra januar 2020. Foto: Nikolaj Blegvad.

Styret for Biblioteksentralen SA
26. februar 2020

Lars Peder Brekk	Gunn Berit Gjerde	Birgithe Schumann-Olsen	Heidi Hovemoen
styreleder	styremedlem	styremedlem	styremedlem
Leon Bang-Hetlevik	Line Silsand	Elin Broen	Hans A. Vigen
styremedlem	styremedlem	styremedlem	administrerende direktør

Dette er **BS** konsern & **Bibliotekenes Hus**

↑
Biblioteksentralen har i 2020 kjøpt seg inn i BookBites AS. Foto: Nikolaj Blegvad

Bibliotekenes Hus er felles merkenavn for virksomhetene i BS konsern. Konsernet utgjør den formelle selskapsstrukturen og består av følgende selskap: →

Biblioteksentralen SA (BS)
BS er et samvirkeforetak med norske kommuner og fylkeskommuner som medlemmer. BS er også morselskap i BS konsern. BS har levert bøker, kompetanse og tjenester til bibliotek siden 1952. Foretaket ledes av Hans A. Vigen, som også er konsernsjef i BS konsern. Ledergruppen består ellers av Maria Alm (økonomi), Martin Kristoffer Bråthen (innovasjon), Elise Conradi (metadata), Helle Forsbak (salg og marked) og Kristin Lande (kommunikasjon).

BS Eiendom AB20 AS
BS Eiendom AB20 er heleid av BS. Formålet med selskapet er å eie og drifte eiendommen Bibliotekenes Hus i Alf Bjerckes vei 20. BS Eiendom ledes av Paal Bjurstedt.

BS Undervisning AS (BSU)
BSU er den ledende leverandøren av skolebøker og digitale læremidler til grunnskoler og videregående skoler i Norge. BSU er heleid av BS og ledes av Olav Dalen Halvorsen.

Norsk Bibliotektransport AS (NBT)
NBT transporter bøker til og mellom bibliotek og utfører i tillegg alle typer posttjenester og pakketransport for privat og offentlig virksomhet. NBT er heleid av BS og ledes av Christian Narmo.

Edda Bokhandel AS (Edda)
Edda er heleid av BS. Det er ingen virksomhet i selskapet.

BS Lab AS
BS Lab er heleid av BS. Det er ingen virksomhet i selskapet.

BS Eurobib AS (BSE)
BSE tilbyr innredningstjenester, møbler og annet tilbehør til bibliotek, skoler og museer. BSE eies av BS og Lammhults Bibliotekdesign AB med femti prosent hver og ledes av Paal Bjurstedt.

I tillegg til datterselskapene, har BS eierandeler i:

BookBites AS
BookBites er et dansk selskap som utvikler produkter knyttet til lesing og formidling, først og fremst lese-, lytte- og utlånsappen BookBites som brukes av et stort antall norske bibliotek. Selskapet er fra 2020 eid 15 prosent av BS og ledes av Lasse Nyrup.

Redia AS
Redia er et dansk design- og programvareselskap som ledes av Balasuthas Sundararajah. Biblioteksentralen har i 2020 kjøpt seg ytterligere opp i selskapet og eier nå 36,7 prosent (mot tidligere 29,7).

Resultatregnskap
Biblioteksentralen SA & BS konsern
(Tall i hele tusen)

Morselskap 2019	Morselskap 2018		Note	Konsern 2019	Konsern 2018
		Driftsinntekter og driftskostnader			
137 403	125 300	Salgsinntekt		565 711	667 330
0	25	Annen driftsinntekt		2 047	617
137 403	**125 324**	**Sum driftsinntekter**		**567 758**	**667 947**
86 270	78 762	Varekostnad		428 134	483 139
31 480	29 409	Lønnskostnad	3, 10, 11, 15	80 492	117 421
4 295	3 154	Avskrivninger	2	28 986	33 841
24 015	21 408	Annen driftskostnad	11	43 868	51 602
146 059	**132 733**	**Sum driftskostnader**		**581 480**	**686 003**
-8 656	**-7 409**	**Driftsresultat**		**-13 722**	**-18 056**
		Finansinntekter og finanskostnader			
5 937	5 801	Inntekt på investering i datterselskap		31 890	0
1 750	0	Inntekt på investering i tilknyttet selskap		0	0
0	0	Annen renteinntekt		713	371
1 621	4 165	Annen finansinntekt		349	642
6 000	6 000	Nedskrivning av verdier		0	0
0	3 576	Annen rentekostnad		4 241	3 759
244	108	Annen finanskostnad		301	269
3 064	**282**	**Resultat av finansposter**	**6**	**28 410**	**-3 014**
-5 592	**-7 127**	**Ordinært resultat før skattekostnad**		**14 688**	**-21 070**
0	0	Skattekostnad på ordinært resultat	7	-3 610	4 581
-5 592	**-7 127**	**Ordinært resultat**		**18 298**	**-25 651**
-5 592	**-7 127**	**Årsresultat**		**18 298**	**-25 651**
-5 592	**-7 127**	**Majoritetens andel**		**18 298**	**-25 651**
		Overføringer			
0	0	Avsatt til annen egenkapital		18 298	0
5 592	7 127	Overført fra annen egenkapital		0	25 651
-5 592	**-7 127**	**Sum disponert**		**18 298**	**-25 651**

Balanse per 31.12.2019
(Tall i hele tusen)

Morselskap 2019	Morselskap 2018	Eiendeler	Note	Konsern 2019	Konsern 2018
		Anleggsmidler			
		Immaterielle eiendeler			
0	0	Forskning og utvikling	2	0	3 307
0	0	Utsatt skattefordel	7	810	537
0	0	Goodwill	2	10 231	30 013
0	**0**	**Sum immaterielle eiendeler**		**11 042**	**33 857**
		Varige driftsmidler			
0	0	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom		215 106	229 722
22 405	20 770	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		43 281	36 684
22 405	**20 770**	**Sum varige driftsmidler**	**2**	**258 387**	**266 406**
		Finansielle anleggsmidler			
3 865	3 865	Kapitalinnskudd i KLP	14	3 865	3 865
122 776	164 569	Investeringer i datterselskap	4	0	0
57 609	167 309	Lån til foretak i samme konsern		0	0
8 271	8 271	Investeringer i tilknyttet selskap	5	8 021	8 021
12	12	Investeringer i aksjer og andeler		12	12
0	20	Langsiktige fordringer		131	284
192 533	**344 045**	**Sum finansielle anleggsmidler**		**12 029**	**12 181**
214 937	**364 815**	**Sum anleggsmidler**		**281 457**	**312 444**
		Omløpsmidler			
2 397	3 117	Varebeholdning		4 198	5 650
		Fordringer			
13 304	16 839	Kundefordringer	13	32 343	49 759
25 851	2 723	Andre kortsiktige fordringer		28 262	14 476
1 740	30 110	Fordring på selskap i samme konsern		0	0
40 895	**49 672**	**Sum fordringer**		**60 605**	**64 235**
47 643	37 665	Bankinnskudd, kontanter o.l.	16	134 177	120 292
90 935	**90 454**	**Sum omløpsmidler**		**198 980**	**190 178**
305 873	**455 269**	**Sum eiendeler**		**480 437**	**502 623**

Balanse forts. per 31.12.2019

(Tall i hele tusen)

Morselskap 2019	Morselskap 2018	Egenkapital og gjeld	Note	Konsern 2019	Konsern 2018
		Innskutt egenkapital			
1 152	1 152	Andelskapital	8	1 152	1 152
1 152	**1 152**	**Sum innskutt egenkapital**		**1 152**	**1 152**
		Opptjent egenkapital			
282 490	288 083	Annen egenkapital		277 476	259 177
282 490	**288 083**	**Sum opptjent egenkapital**		**277 476**	**259 177**
283 643	289 235	Sum egenkapital	8	278 628	260 330
		Gjeld			
		Avsetning for forpliktelser			
4 396	9 147	Pensjonsforpliktelser	15	4 396	9 147
0	0	Utsatt skatt	7	0	3 045
4 396	**9 147**	**Sum avsetning for forpliktelser**		**4 396**	**12 192**
		Annen langsiktig gjeld			
0	137 148	Gjeld til kredittinstitusjoner	9	131 548	137 148
0	**137 148**	**Sum annen langsiktig gjeld**		**131 548**	**137 148**
		Kortsiktig gjeld			
11 769	14 060	Leverandørgjeld		46 089	59 854
0	0	Betalbar skatt	7	246	2 974
2 458	2 414	Skyldig offentlige avgifter		7 836	9 007
3 607	3 265	Annen kortsiktig gjeld		11 695	21 119
17 834	**19 740**	**Sum kortsiktig gjeld**		**65 866**	**92 953**
22 230	**166 034**	**Sum gjeld**		**201 809**	**242 293**
305 873	455 269	Sum egenkapital og gjeld		480 437	502 623

Styret for Biblioteksentralen SA
27. februar 2020

Lars Peder Brekk	Gunn Berit Gjerde	Birgithe Schumann-Olsen	Heidi Hovemoen
styreleder	styremedlem	styremedlem	styremedlem

Leon Bang-Hetlevik	Line Silsand	Elin Broen	Hans A. Vigen
styremedlem	styremedlem	styremedlem	administrerende direktør

Kontantstrømanalyse

(Tall i hele tusen)

Morselskap 2019	Morselskap 2018		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	Konsern 2019	Konsern 2018
-5 592	-7 127		Resultat før skattekostnad	18 298	-21 070
0	0	-	Periodens betalte skatter	-6 047	-2 893
4 295	3 154	+	Ordinære avskrivninger	29 344	33 841
68	-350	-/+	Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	0	-617
-937	0	-/+	Gevinst/tap ved salg av aksjer	-31 890	0
6 000	6 000	+	Nedskrivning aksjer	0	0
720	924	+/-	Endring i varelager	1 452	916
3 535	7 644	+/-	Endring i kundefordringer	17 417	40 450
-2 291	-3 278	+/-	Endring i leverandørgjeld	-13 764	-31 084
-4 751	-5 175	+/-	Forskjell mellom kostn.ført pensj. og inn-/utbet. i pensj.ordn.	-4 751	-5 175
0	0	+/-	Effekt av valutakursendringer	0	197
109 700	-6 649	+/-	Poster klassifisert som invest.-/finansaktiviteter	0	-423
4 877	16 053	+/-	Endring i andre tidsavgrensningsposter	-16 981	23 428
115 624	**11 198**	**=**	**Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter**	**-6 922**	**37 570**
			Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
265	2 328	+	Innbetalinger ved salg av anleggsmidler	3 826	4 134
-6 263	-9 198	-	Utbetalinger ved kjøp av anleggsmidler	-14 919	-35 843
37 500	0	+	Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	37 500	0
0	0	-	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler	0	-2 189
31 502	**-6 870**	**=**	**Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter**	**26 407**	**-33 897**
			Kontantstømmer fra finansieringsaktiviter		
0	0	+	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	-5 600	-2 854
-137 148	-2 854	-	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0	0
0	0	+	Innbetaling av egenkapital	0	0
-137 148	**-2 854**	**=**	**Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter**	**-5 600**	**-2 854**
9 978	**1 473**	**=**	**Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter**	**13 885**	**819**
37 665	36 192	+	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	120 292	119 473
47 643	**37 665**	**=**	**Beholdning av kontanter og plassering i sertifikater ved periodens slutt**	**134 177**	**120 292**

Noter til regnskap
(Tall i hele tusen)

Note 1: Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk. Konsernregnskapet kan fås ved henvendelser til Biblioteksentralen SA, Alf Bjerckes vei 20, 0582 Oslo.

Konsolideringsprinsipper
Konsernregnskapet omfatter morselskapet Biblioteksentralen SA, datterselskapene BS Undervisning AS, Edda Bokhandel AS, BS Lab AS, Norsk Bibliotektransport AS, BS Eiendom AB20 AS og det felleskontrollerte selskapet BS Eurobib AS. Dette selskapet eies 50 prosent og regnskapsføres i konsernregnskapet med 50 prosent av hver regnskapspost. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper ved at datterselskapene følger morselskapets regnskapsprinsipper. Interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.

Kostpris ved kjøp av aksjer i datterselskaper elimineres mot egenkapitalen i datterselskapet på kjøpstidspunktet. Kostpris minus bokført egenkapital aktiveres som merverdi i konsernet. Henførbar merverdi aktiveres mot de aktuelle eiendeler og avskrives i takt med disse. Øvrige merverdier representerer goodwill som avskrives lineært over antatt økonomisk levetid.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld
Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som annleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når den anses lavere. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp. Enkelte poster er i samsvar med regnskapsloven vurdert etter spesielle vurderingsregler. Det redegjøres nærmere for disse nedenfor.

Immaterielle eiendeler
Forskning og utvikling, utviklingskostnader balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til identifiserbare immaterielle eiendeler. Goodwill i konsernregnskapet knytter seg til de oppkjøpte selskapene og avskrives planmessig. Det gjennomføres nedskrivning dersom merverdien anses ikke å være tilstrekkelig til balanseføring.

Varige driftsmidler
Varige driftsmidler er ført opp i balansens eiendelsside til historisk anskaffelseskost fratrukket lineære planmessig avskrivninger. De planmessige avskrivningene medtas i resultatregnskapet som ordinære avskrivninger.

Varelager
Varebeholdningen er i regnskapet medtatt til laveste av historisk anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetninger til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Utsatt skatt/skattekostnad i konsernet
Skattekostnad i konsernet er skatt knyttet til regnskapsmessig resultat og består av betalbar skatt og utsatt skatt. Utsatt skatt i konsernbalansen er skatt beregnet på netto positive midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel knyttet til negative midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som ikke er utlignet mot positive forskjeller, er balanseført under anleggsmidler i konsernet. Utsatt skattefordel er bare oppført i konsernbalansen når det vurderes som overveiende sannsynlig at fordelen kan realiseres.

Aksjer datterselskaper
Datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen vurderes til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifallet skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Aksjer i felleskontrollerte virksomheter
Eierandeler i tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet, og i konsernregnskapet er disse innarbeidet med sin forholdsmessige andel av hver regnskapspost, proporsjonal konsolidering (bruttoføring).

Note 1: Regnskapsprinsipper forts.

Pensjoner
De ansatte har sikret pensjon etter visse vilkår basert på en kollektiv pensjonsavtale med KLP. Pensjonsordningen behandles regnskapsmessig i henhold til NRS (Norsk Regnskapsstandard) om pensjoner. Selskapets ytelsesordning er i løpet av 2018 lukket. Ny pensjonsordning er en hybridordning som ikke akturaberegnes, og årlig kostnad er lik det innskuddet selskapet yter hvert år.

Pensjonskostnaden, som omfatter nåverdien av årets pensjonsopptjening, påløpne rentekostnader av pensjonsmidler, er behandlet som driftskostnader under «lønninger og sosiale kostnader». Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad disse overstiger 10 prosent av den største av størrelsene for pensjonsforpliktelser eller pensjonsmidler. Forpliktelsene er redusert med verdien av samlede pensjonsmidler.

Salg av Bibliotekenes IT-Senter AS
Datterselskapet Bibliotekenes IT-senter AS (BIBITS) ble solgt med effekt fra 1.1.2019 og noteopplysninger tilknyttet 2019 presenteres uten BIBITS.

Note 2: Immaterielle eiendeler / Varige driftsmidler

Morselskap	Transportmidler	Driftsløsøre inventar	Programvare	Totalt
Anskaffelsesverdi 01.01.	719	16 725	10 340	27 784
Omklassifisering	0	3 052	0	3 052
Korrigert anskaffelsesverdi 01.01	**719**	**19 777**	**10 340**	**30 836**
Reklassifisering fra programvare til driftsløsøre	0	13 448	-13 448	0
Tilgang	771	202	9 369	10 342
Avgang	-500	0	0	-500
Total anskaffelsesverdi 31.12.	**990**	**33 427**	**6 260**	**40 677**
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	-253	-13 892	0	-14 145
Omklassifisering	0	0	0	0
Avgang akkumulerte avskrivninger	-167	0	0	-167
Bokført verdi før avskrivninger	903	19 535	6 260	26 698
Avskrivninger i år	-184	-4 111	0	-4 295
Bokført verdi 31.12.	**719**	**15 425**	**6 260**	**22 404**
Avskrivningssats	5 år	3-5 år		

Konsern

Immaterielle eiendeler	Goodwill	Totalt
Anskaffelsesverdi 01.01.	60 457	60 457
Tilgang	0	0
Avgang	0	0
Total anskaffelsesverdi 31.12.	**60 457**	**60 457**
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	39 994	39 994
Avganger avskrivninger i året	0	0
Bokført verdi før avskrivninger	20 463	20 463
Avskrivninger i år	10 231	10 231
Bokført verdi 31.12.	**10 231**	**10 231**
Avskrivningssats	5 år	

Bokført Goodwill 31.12. er relatert til Norsk Bibliotektransport AS. Tidligere goodwill relatert til Bibliotekenes IT-senter AS er ikke presentert siden dette selskapet ble solgt 1.1.2019.

Note 2: Immaterielle eiendeler / Varige driftsmidler forts.

Konsern

Varige driftsmidler	Tomt	Transp.midl.	Programvare	Driftsløsøre inventar	Eiendom	Totalt
Anskaffelsesverdi 01.01.	13 243	11 279	10 340	43 783	218 287	296 932
Omklassifisering IB	0	0	-13 448	13 448	0	0
Korrigert anskaffelsesverdi IB	**13 243**	**11 279**	**-3 108**	**57 231**	**218 287**	**296 932**
Tilgang	0	6 516	9 369	6 593	0	22 479
Avgang	0	8 911	0	0	0	8 911
Total anskaffelsesverdi 31.12.	**13 243**	**8 884**	**6 261**	**63 824**	**218 287**	**310 500**
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	3 121	0	20 336	9 368	32 825
Avganger avskrivninger i året	0	167	0	0	0	167
Bokført verdi før avskrivninger	0	5 930	6 261	43 155	208 919	264 265
Avskrivninger i år	0	3 100	0	8 598	7 057	18 755
Bokført verdi 31.12.	**13 243**	**2 830**	**6 261**	**34 190**	**201 862**	**258 387**
Avskrivningssats	Avskrives ikke	3-5 år	5 år	5 år	50 år	

Note 3: Lønnskostnader

Morselskap	2019	2018
Lønn	24 628	23 454
Arbeidsgiveravgift	4 515	4 079
Pensjonskostnader	1 115	1 335
Andre lønnsrelaterte kostnader	1 222	542
Sum	**31 480**	**29 409**

Konsern	2019	2018
Lønn	64 554	94 012
Arbeidsgiveravgift	10 316	14 773
Pensjonskostnader	2 826	4 773
Andre lønnsrelaterte kostnader	2 796	3 863
Sum	**80 492**	**117 421**

Note 4: Datterselskaper

Biblioteksentralen eier følgende heleide datterselskaper	Egenkapital	Resultat	Bokført verdi
Edda Bokhandel AS, Oslo	922	3	750
BS Lab AS, Oslo	2 018	13	2 000
BS Undervisning AS, Oslo	36 715	10 428	27 620
Norsk Bibliotektransport AS, Oslo	14 969	-3 092	44 943
BS Eiendom AB20 AS	10 380	-2 943	47 463

Bibiliotekenes IT-senter AS ble solgt i 2019 og er ikke lenger datterselskap av Biblioteksentralen SA.

Note 5: Felleskontrollerte selskaper og andre aksjer

Kostpris på aksjer i felleskontrollert virksomhet:

Morselskap:	Forretningskontor	Eierandel / stemmeandel
BS Eurobib AS (BSE)	Oslo	50 %

Selskapets regnskapstall er innarbeidet med sin forholdsmessige andel av hver regnskapspost, proporsjonal konsolidering (bruttoføring).

Note 5: Felleskontrollerte selskaper og andre aksjer forts.

Andelen av regnskapspostene, dvs. femtiprosentandelen er tatt inn med følgende beløp i konsernregnskapet:

Konsern:	Egenkapital	Resultat
BS Eurobib AS (BSE)	2 390	726

Redia AS
BS kjøpte med virkning fra 21.12.2016 29,72 prosent av aksjene i det danske selskapet Redia AS. Investeringen er oppført til kostpris i selskaps- og konsernregnskapet. Biblioteksentralens andel av egenkapitalen utgjør 2,4 MNOK per 31.12.2019.

Note 6: Finansposter

Morselskap:
I posten «inntekter på investering i DS/TS» inngår mottatt utbytte fra BS Undervisning AS og BS Eurobib AS, samt gevinst ved salg av Bibliotekenes IT-senter AS.

Konsern:
I posten «inntekter på investering i DS/TS» inngår gevinst ved salget av Bibliotekenes IT-senter AS. I posten «annen rentekostnad» inngår rentekostnader på lånet tatt opp i forbindelse med oppkjøp av BS Eiendom AB20 AS.

Note 7: Skattekostnad konsern

Biblioteksentralen er fritatt for skatteplikt og årets skattekostnad i konsernet gjelder de skattepliktige datter- og felleskontrollerte selskaper.

Årets skattekostnad fordeler seg på	2019	2018
Betalbar skatt	246	2 974
Andre endringer og elimineringer	3 011	189
Endring i utsatt skatt	-6 867	1 417
Sum skattekostnad	**-3 610**	**4 581**

Skyldig skatt oppført i balansen	2019	2018
Skyldig betalbare skatter	0	2 974
Betalbare skatter pr 31.12.	**0**	**2 974**

Oversikt over midlertidige forskjeller	2019	2018
Grunnlag utsatt skattefordel		
Fordringer	-413	409
Anleggsmidler	-8 041	-797
Underskudd til fremføring	-7 067	-3 140
Andre poster	0	1 087
Sum	**-15 521**	**-2 441**
22 % Utsatt skatt / (-) skattefordel i balansen	-3 415	-536
Grunnlag utsatt skatt		
Fordringer	-20	-249
Anleggsmidler	14 949	14 091
Underskudd til fremføring	-3 114	0
Andre poster	23	0
Sum	**11 838**	**13 842**
22 % Utsatt skatt / (-) skattefordel i balansen	2 604	3 045
Netto utsatt skatt / (-) skattefordel i balansen	-810	2 509

Note 8: Egenkapital

Morselskap	Andelskapital	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.	1 152	288 083	289 235
Årets resultat	0	408	408
Egenkapital 31.12.	**1 152**	**288 490**	**289 643**

Konsern			
Egenkapital i konsernregnskapet 01.01.	1 152	259 177	260 330
Årets resultat	0	18 298	18 298
Egenkapital 31.12.	**1 152**	**277 476**	**278 628**

Andelseiere er:	Andeler
413 kommuner	3 298
14 fylkeskommuner	450
KS	83
Norsk Bibliotekforening	10
Sum	**3 841**

Pålydende per andel: kr 300

Note 9: Gjeld til kredittinstitusjoner

Selskapet har finansiert kjøp av BS Eiendom AB20 AS ved opptak av langsiktig lån med pant i eiendommen.

Note 10: Antall ansatte

	Morselskap	Konsern
Gjennomsnittlig antall årsverk:	45,6	133

Note 11: Ytelser til ledende ansatte, revisjonshonorar m.v

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 484 291	279 260
Innbetalt pensjonspremie	181 728	0
Andre ytelser	133 297	0
Sum	**1 799 316**	**279 260**

Ved oppsigelse av daglig leder er han garantert lønn i inntil 9 måneder.
Ytelser til ledende personer er i hele tall.

	Morselskap	Konsern
Revisjonshonorar	156	358
Bistand med årsregnskapet og noter samt ligningspapirer	74	116
Rådgivningshonorar	70	85

Note 12: Lån og sikkerhetsstillelser til ledende personer

Det er ikke gitt lån og sikkerhetsstillelser til ledende personer.

Note 13: Kundefordringer

Kundefordringene er vurdert og det forventes ikke tap da kundene er kommuner og offentlige institusjoner.

Note 14: KLP – EK innskudd

Disposisjonsrett til medlemsinnskudd i KLP er begrenset. Verdien vil først (slik KLP er organisert p.t) kunne bli utbetalt dersom selskapet går ut av KLP. Ved eventuell omdanning eller annen organisering av KLP antas det at medlemmene får tildelt aksjer og/eller andre eiendeler tilsvarende innskuddet.

Note 15: Pensjoner

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 164 personer herav 10 aktive. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringsselskap (KLP). Ytelsesordningen er lukket i løpet av 2018, men gjenværende forpliktelse for et mindre antall aktive og pensjonister er beregnet nedenfor.

Biblioteksentralen SA	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsordning	829	1 333
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	2 823	2 806
Avkastning på pensjonsmidler	-4 148	-3 895
Resultatført aktuarielt tap (estimatavvik)	0	56
Administrasjonskostnader	293	266
Netto pensjonskostnad	**-203**	**565**
Beregnede pensjonsforpliktelser pr 31.12.	115 752	116 934
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12.	98 670	97 754
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	12 686	10 033
Netto pensjonsforpliktelser	**4 396**	**9 147**
Arbeidsgiveravgift er hensyntatt		

Økonomiske forutsetninger:	2019	2018
Diskonteringsrente	1,80%	2,60 %
Forventet lønnsregulering	2,25%	2,75 %
Forventet G-regulering	2,00%	2,50 %
Forventet pensjonsregulering	1,24%	1,73 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,20%	4,30 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Note 16: Bundne midler

	2019	2018
Bankkonto ansatte skattetrekk	1 135	1 167

Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
0121 Oslo
www.bdo.no

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Biblioteksentralen SA

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Biblioteksentralen SA sitt årsregnskap.

Årsregnskapet består av: • Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og • Konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Etter vår mening: • Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter • Gir selskapsregnskapet et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til Biblioteksentralen SA per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge • Gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Biblioteksentralen SA per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale BDO-nettverket, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

BDO AS

Knut Nyerrød
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Oversikt over andelseiere i Biblioteksentralen SA

2019

↑
Bibliotekansatte samlet til workshop i design thinking i Bibliotekenes Hus høsten 2019. Foto Nikolaj Blegvad
→

Østfold fylke:
Aremark, Askim, Eidsberg, Fredrikstad, Halden, Hobøl, Hvaler, Marker, Moss, Rakkestad, Rygge, Rømskog, Råde,Sarpsborg, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad og Våler.

Akershus fylke:
Asker, Aurskog-Høland, Bærum, Eidsvoll, Enebakk, Fet, Frogn, Gjerdrum, Hurdal, Lørenskog, Nannestad, Nes, Nesodden, Nittedal, Oppegård, Rælingen, Skedsmo, Ski, Sørum, Ullensaker, Vestby og Ås.

Oslo

Hedmark fylke:
Alvdal, Eidskog, Elverum, Engerdal, Folldal, Grue, Hamar, Kongsvinger, Løten, Nord-Odal, Os, Rendalen, Ringsaker, Stange, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Tolga, Trysil, Tynset, Våler, Åmot og Åsnes.

Oppland fylke:
Dovre, Etnedal, Gausdal, Gjøvik, Gran, Jevnaker, Lesja, Lillehammer, Lom, Lunner, Nord-Aurdal, Nord-Fron, Nordre Land, Ringebu, Sel, Skjåk, Søndre Land, Sør-Aurdal, Sør-Fron, Vang, Vestre Slidre, Vestre Toten, Vågå, Øystre Slidre, Østre Toten og Øyer.

Buskerud fylke:
Drammen, Flesberg, Flå, Gol, Hemsedal, Hol, Hole, Hurum, Kongsberg, Krødsherad, Lier, Modum, Nedre Eiker, Nes, Nore og Uvdal, Ringerike, Rollag, Røyken, Sigdal, Øvre Eiker og Ål.

Vestfold fylke:
Horten, Holmestrand, Larvik, Re, Sande, Sandefjord, Svelvik og Tønsberg.

Telemark fylke:
Bamble, Bø, Drangedal, Fyresdal, Hjartdal, Kragerø, Kviteseid, Nissedal, Nome, Notodden, Porsgrunn, Sauherad, Seljord, Siljan, Skien, Tinn, Tokke og Vinje.

Aust-Agder fylke:
Arendal, Birkenes, Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Froland, Gjerstad, Grimstad, Iveland, Lillesand, Risør, Tvedestrand, Valle, Vegårdshei og Åmli.

Vest-Agder fylke:
Audnedal, Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kristiansand, Kvinesdal, Lindesnes, Mandal, Marnadal, Sirdal, Sogndalen, Søgne, Vennesla og Åseral.

Rogaland fylke:
Bjerkreim, Bokn, Eigersund, Finnøy, Forsand, Gjesdal, Haugesund, Hjelmeland, Hå, Karmøy, Klepp, Kvitsøy, Lund, Randaberg, Rennesøy, Sandnes, Sauda, Sokndal, Sola, Stavanger, Strand, Suldalen, Time, Tysvær, Utsira og Vindafjord.

Hordaland fylke:
Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Bømlo, Eidfjord, Etne, Fedje, Fitjar, Fjell, Fusa, Granvin, Jondal, Kvam, Kvinnherad, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Odda, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Stord, Sund, Sveio, Tysnes, Ullensvang, Ullvik, Vaksdal, Voss og Øygarden.

Sogn og Fjordane fylke:
Askvoll, Aurland, Balestrand, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Høyanger, Jølster, Leikanger, Luster, Lærdal, Naustdal, Sogndal, Solund, Stryn, Vik og Årdal.

Møre og Romsdal fylke:
Aukra, Aure, Averøy, Eide, Fræna, Giske, Gjemnes, Halsa, Haram, Hareid, Kristiansund, Midtsund, Molde, Nesset, Norddal, Rauma, Rindal, Sande, Sandøy, Skodje, Smøla, Stordal, Stranda, Sula, Sunndal, Surnadal, Sykkylven, Tingvoll, Ulstein, Vanylven, Vestnes, Ørskog, Ørsta og Ålesund.

Trøndelag fylke:
Agdenes, Bjugn, Flatanger, Fosnes, Frosta, Frøya, Grong, Hemne, Hitra, Holtålen, Høylandet, Inderøy, Indre Fosen, Klæbu, Leka, Levanger, Lierne, Malvik, Meldal, Melhus, Meråker, Midtre Gauldal, Namdalseid, Namsos, Namsskogan, Nærøy Orkdal, Osen, Oppdal, Overhalla, Rennebu, Roan, Røros, Røyrvik, Selbu, Skaun, Snillfjord, Snåsa, Steinkjer, Stjørdal, Trondheim, Tydal, Verdal, Verran, Vikna, Ørland og Åfjord.

Nordland fylke:
Alstahaug, Andøy, Ballangen, Beiarn, Bindal, Brønnøy, Bodø, Bø, Dønna, Evenes, Fauske, Flakstad, Gildeskål, Grane, Hadsel, Hamarøy, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Lødingen, Meløy, Moskenes, Narvik, Nesna, Rana, Rødøy, Røst, Sortland, Steigen, Sømna, Sørfold, Træna, Tysfjord, Vefsn, Vega, Vestvågøy, Vevelstad, Værøy, Vågan og Øksnes.

Troms fylke:
Balsfjord, Bardu, Berg, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Karlsøy, Kvæfjord, Kvænangen, Kåfjord, Lavangen, Lenvik, Lyngen, Målselv, Nordreisa, Salangen, Skjervøy, Skånland, Sørreisa, Torsken, Tranøy og Tromsø.

Finnmark fylke:
Alta, Berlevåg, Båtsfjord, Gamvik, Hammerfest, Hasvik, Karasjok, Kautokeino, Kvalsund, Lebesby, Loppa, Måsøy, Nesseby, Nordkapp, Porsanger, Sør-Varanger, Tana, Vadsø og Vardø.

Fylkeskommuner:
Akershus, Aust-Agder, Buskerud, Hedmark, Hordaland, Møre og Romsdal, Nordland, Oppland, Rogaland, Sogn og Fjordane, Telemark, Trøndelag, Vestfold og Østfold.

Norsk Bibliotekforening

KS

Vedtekter for Biblioteksentralen SA av 4. februar 1952 med senere endringer, sist justert på årsmøtet 21. april 2016

§ 1 Selskapsform, foretaksnavn og forretningssted
Biblioteksentralen SA er et samvirkeforetak med skiftende kapital og skiftende medlemstall. Foretaket har forretningskontor i Oslo kommune. Medlemmenes ansvar er begrenset til andelskapitalen.

§ 2 Formål
Hovedformålet for Biblioteksentralen er å være serviceorgan for og hovedleverandør av produkter og tjenester til offentlige bibliotek, skoler og andre offentlige institusjoner.

I tillegg kan Biblioteksentralen etablere og investere i virksomheter med det formål å betjene det totale bok-, informasjons- og kunnskapsmarkedet.

Biblioteksentralen skal drives etter vanlige bedriftsøkonomiske prinsipper, slik at det skapes økonomisk trygghet og utviklingsmuligheter og slik at medlemmenes interesser ivaretas på beste måte.

Biblioteksentralen har ikke økonomisk fortjeneste i seg selv som formål for virksomheten - herunder heller ikke for medlemmene, jf. § 15.

§ 3 Medlemmer
Som medlemmer kan opptas:
1. Landets kommuner
2. Landets fylkeskommuner
3. Norsk Bibliotekforening
4. Kommunenes Sentralforbund (KS)
5. Universiteter, vitenskapelige høyskoler og statlige høyskoler som omfattes av Lov om universiteter og høyskoler (Lov av 1.4.2005 nr. 15).

Medlemmene betaler ikke medlemskontingent. Søknad om å bli opptatt som medlem rettes skriftlig til styret. Foretaket kan bare nekte noen å bli medlem dersom det er saklig grunn for det. Avslås søknaden, skal dette begrunnes. Avgjørelsen kan innankes til første regulære årsmøte. Skriftlig anke må være kommet styret i hende innen 3-tre-måneder fra underretning om avslag ble gitt, jf. også § 6, nest siste ledd.

§ 4 Andelsinnskudd
Foretakets driftskapital tilveiebringes ved at medlemmene innbetaler andeler à kr. 300,- etter følgende regler:
a) Kommunene minst 1 andel for hver 1 200 innbyggere, men minst 1 andel. Tallet for statens siste folketelling før innmeldelingsdagen legges til grunn.
b) Fylkeskommunene minst 30 andeler for hver fylkeskommune.
c) Norsk Bibliotekforening minst 1 andel. KS minst 1 andel.
d) Universiteter, vitenskapelig høyskoler og statlige høyskoler som omfattes av Lov om universiteter og høyskoler, minst 1 andel.

Andelene innbetales innen 1 måned etter innmeldingen. Dersom innbyggertallet i en kommune stiger, og pr. 1. januar et år når en høyde som betinger innbetaling av ytterligere andel(er), kan styret bestemme at ytterligere innbetaling skal finne sted. Synker innbyggertallet, kan styret etter søknad tilbakebetale tegnede andeler tilsvarende. Andelene kan ikke overdras til andre eller pantsettes, og heller ikke kan noen ved rettsforfølgning eller på annen måte søke utlegg i andelene eller bli eier av dem. Andelsinnskuddet forrentes ikke. Ved utmelding betales andelsinnskuddet tilbake, jf. § 14.

§ 5 Selskapets organer
Biblioteksentralens organer er årsmøtet og styret.

§ 6 Årsmøtet
Årsmøtet er selskapets øverste myndighet. Ordinært årsmøte holdes hvert år innen utgangen av april. Tid og sted bestemmes av styret, som sender innkalling med 14 dagers varsel til alle medlemmene, ledsaget av dokumenter for de saker som skal behandles. Meddelelse skjer bare i brev og ikke i offentlige publikasjoner.

Årsmøtet skal behandle følgende saker:
1. Valg av møteleder.
2. Valg av 2 deltakere til å undertegne protokollen.
3. Godkjenne styrets årsberetning.
4. Godkjenne foretakets årsregnskap, herunder gjøre vedtak om disponering av årsoverskudd som er foreslått av styret.
5. Valg av styre med varamedlemmer.
6. Valg av styrets leder og nestleder.
7. Valg av valgkomité med leder for neste årsmøte, herunder fastsetting av retningslinjer for valgkomiteens arbeid. Valgkomiteen skal bestå av 3 medlemmer og 2 varamedlemmer. KS utpeker ett medlem og ett varamedlem til valgkomiteen. Styret innstiller til valg av 2 medlemmer samt ett varamedlem til valgkomiteen.
8. Valg av revisor.
9. Fastsetting av godtgjørelse til styret.
10. Andre saker som er nevnt i innkallingen forelagt av styret eller medlemmer.

Saker som ønskes behandlet på det ordinære årsmøtet, må meldes skriftlig til styret innen 1. februar eller i så god tid at styret har anledning til å behandle sakene og ta dem med i innkallingen til årsmøtet.

§ 7 Ekstraordinært årsmøte
Ekstraordinært årsmøte holdes når styret bestemmer det. Styret skal også innkalle til ekstraordinært årsmøte når revisor eller minst en tidel av medlemmene krever det for å få tatt opp en klart oppgitt sak. Ekstraordinært årsmøte skal avholdes innen en måned etter at kravet ble framsatt. Bare de saker som har foranlediget innkallingen, kan behandles. Ekstraordinære årsmøter treffer beslutninger med samme myndighet som det ordinære årsmøtet.

§ 8 Stemmerett
Hvert medlem har én stemme på årsmøtet. Et medlem kan dessuten stemme som fullmektig for ett annet medlem. Medlemmer som skal stemme som fullmektig, skal legge fram skriftlig og datert fullmakt.

§ 9 Selskapets ledelse
Biblioteksentralen ledes av et styre og en administrerende direktør.
Styret består av 7 medlemmer. 5 representanter velges av årsmøtet og 2 representanter valgt av og blant medarbeidere ansatt i Biblioteksentralen SA eller datterselskaper eid med minst 51 % av Biblioteksentralen SA. Styret skal ha 2 varamedlemmer valgt av årsmøtet og 2 varamedlemmer valgt av og blant de ansatte i BS konsern. Styremedlemmene fungerer for to år av gangen. Varamedlemmene fungerer for ett år av gangen. Et styremedlem blir stående inntil nytt medlem er valgt, selv om tjenestetiden er utløpt. Når særlige forhold foreligger, har et styremedlem rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute. Melding om tilbaketreden gis med rimelig forhåndsvarsel til styret.

Styremedlemmene velges eller utpekes på følgende måte: Annet hvert årsmøte velger henholdsvis 2 og 3 medlemmer etter innstilling fra valgkomiteen. Gjenvalg kan finne sted. De ansattes 2 medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Styrets varamedlemmer fungerer for ett år av gangen. Hvert årsmøte velger 2 varamedlemmer i numerisk rekkefølge etter innstilling fra valgkomiteen. De ansattes 2 varamedlemmer velges av og blant de ansatte i numerisk rekkefølge.

Styrets leder og nestleder velges av årsmøtet for to år av gangen, etter innstilling fra valgkomiteen i samsvar med retningslinjene for valgkomiteens arbeid. Valget skal skje skriftlig hvis minst én representant ønsker det.

Styret har overordnet ansvar for virksomheten i Biblioteksentralen i samsvar med vedtektene og årsmøtets beslutninger samt i samsvar med bestemmelsene i samvirkeloven om styrets forvaltnings- og tilsynsansvar.

Styret skal i den forbindelse sørge for forsvarlig organisering av virksomheten, fastsette overordnede planer og budsjetter for virksomheten samt påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret er beslutningsdyktig når minst 4 medlemmer er til stede. Sakene avgjøres ved vanlig flertall. Ved stemmelikhet er styrelederes stemme avgjørende. Administrerende direktør har ansvar for den daglige ledelse av virksomheten i samsvar med de retningslinjer og pålegg styret har gitt samt i samsvar med bestemmelsene i samvirkeloven om daglig leders ansvar og plikter. Styret skal fastsette en styreinstruks. Styreinstruksen skal inneholde nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling, samt gi retningslinjer om hvilke saker som skal styrebehandles og administrerende direktørs arbeidsoppgaver og plikter overfor styret.

§ 10 Hvordan selskapet forpliktes
Biblioteksentralen forpliktes ved underskrift av styrets leder (eller i hans/hennes fravær nestleder) og den ansatte administrerende direktør i fellesskap. Styret kan meddele prokura.

§ 11 Revisjon
En statsautorisert revisor skal velges av årsmøtet. Revisor skal i den utstrekning det følger av god revisjonsskikk, granske selskapets årsoppgjør, regnskaper og behandling av andre saker.

§ 12 Årsoppgjør
Ved utløpet av hvert kalenderår foretas fullstendig regnskapsoppgjør. Før avslutning skal alle poster som vedrører året være avsluttet i samsvar med forsiktig og god forretningsskikk. Herunder skal de nødvendige avskrivninger være foretatt. Foretaket skal alltid ha en forsvarlig egenkapital.

Foretakets årsoverskudd kan disponeres til:
1. Avsetning til annen egenkapital.
2. Etterbetaling.
3. Avsetning til etterbetalingsfond. Eventuell utbetaling fra etterbetalingsfond skal foretas med grunnlag i medlemmenes omsetning med BS de siste tre regnskapsår før årsmøtet.
4. Avsetning til medlemskapitalkonti.
5. Forrenting og annen økning av andelsinnskudd og medlemskapitalkonti.

Årsmøtet kan ikke vedta disponering av høyere beløp enn det styret foreslår.

§ 13 Vedtektsendringer
Vedtektsendringer kan besluttes av årsmøtet med 2/3 av de avgitte stemmene.

For vedtektsendringer som innebærer:
1. vesentlige endringar av formålsparagrafen,
2. bestemmelser om å øke medlemmenes heftelser,
3. skjerpet plikt til å gjøre innskudd i foretaket,
4. innføring av omsetningsplikt med foretaket eller vesentlig skjerping av slik plikt, eller
5. begrensninger av retten til å melde seg ut, kreves tilslutning fra minst 4/5 av de avgitte stemmene.

§ 14 Utmelding
Utmelding fra Biblioteksentralen kan skje med 3 måneders skriftlig varsel til styret. Tilbakebetaling av andelsinnskudd skjer 3 måneder etter neste regnskapsoppgjør.

Er selskapets midler mindre enn den samlede andelskapital, nedskrives det utmeldte medlems tilgodehavende i forhold til dette. Utmeldte medlemmer har ingen rett til etterbetaling.

§ 15 Oppløsning av selskapet
Årsmøtet kan med 4/5 av de tilsluttede medlemmenes stemmer fatte beslutning om å oppløse Biblioteksentralen SA. Ved vedtak om oppløsning skal årsmøtet velge et avviklingsstyre som skal forestå arbeidet med oppløning.

Ved oppløsning av Biblioteksentralen SA skal foretakets midler først gå til dekning av foretakets gjeld til sine kreditorer. Dersom det er midler igjen etter dekning av foretaksgjeld, har medlemmene rett til å få utbetalt andelsinnskudd og innestående på medlemskapitalkonti. Gjenværende midler forvaltes av KS til fremme av biblioteksaken i Norge.

Biblioteksentralen

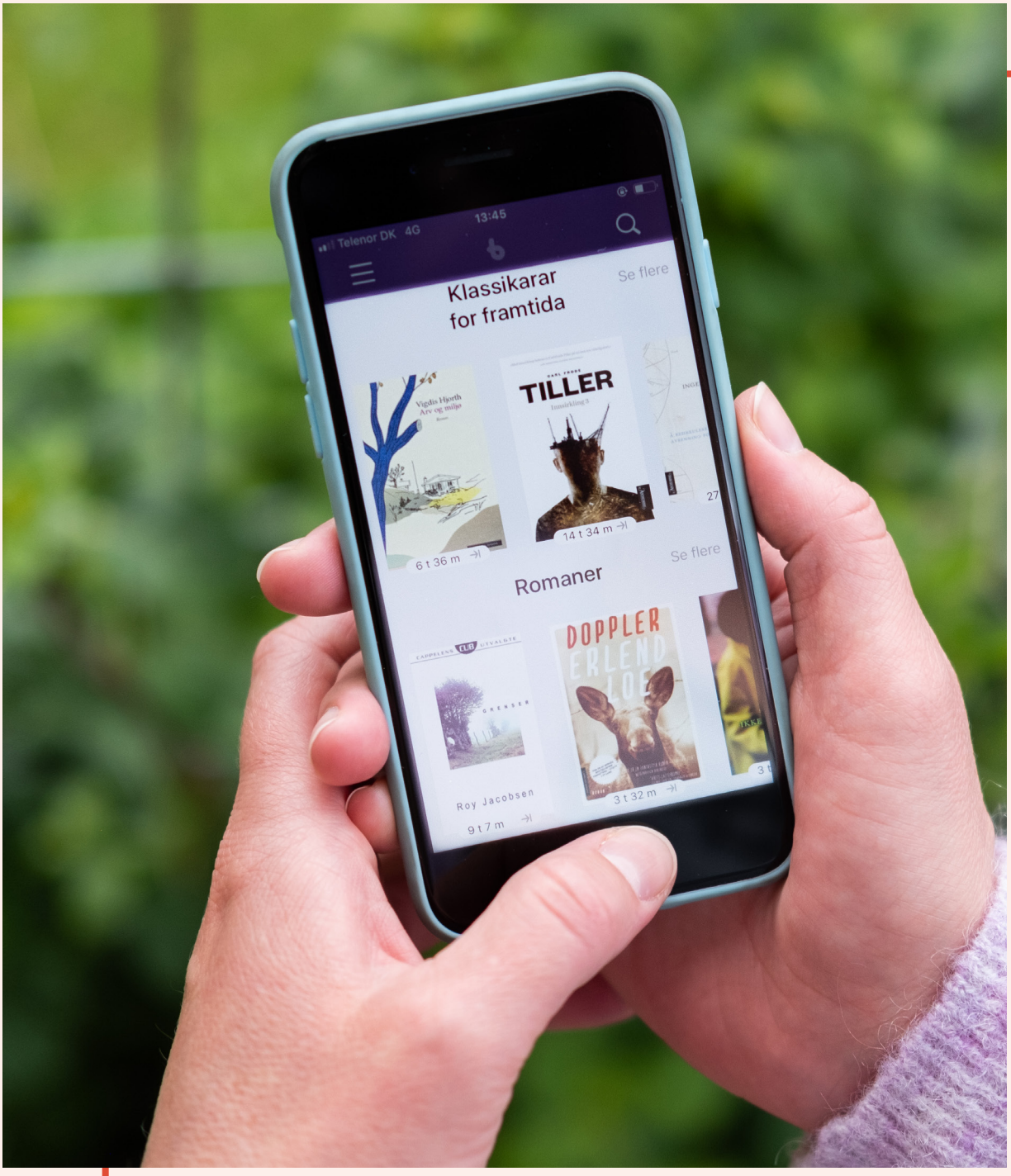

Foto: Nikolaj Blegvad

Biblioteksentralen SA
Postboks 24
0614 Oslo
22 08 34 00

kundeservice@bibsent.no
www.bibsent.no
facebook.com/biblioteksentralen